

## Jüri Kool

### Valikaine ainekava

Valikaine nimetus: Tekst ja pintsel

Valikainet pakutakse klassile: 7. klass

Valikaine kava koostas: Grete Mesila

Valikaine maht on 21 tundi, ühe tunnis pikkus on 75 minutit.

### Aine eesmärk

Valikaine „Tekst ja pintsel” eesmärk on pakkuda õpilastele võimalust kogeda kirjandust ja luua isiklikke seoseid läbi kunsti, arendada eneseväljendusoskust, eneseteadlikkust ja emotsionaalset tasakaalu, kasutades maalimist terapeutilise ja loova õppevormina.

### Alameesmärgid

- 1) Kunsti ja kirjanduse ühendamine – õpib seostama kirjandustekste (luule, lühitekstid) visuaalse väljendusega.
- 2) Eneseväljendus – harjutab oma mõtete ja tunnete väljendamist läbi värvide, vormide ja sümbolite.
- 3) Emotsionaalne teadlikkus – märkab ja sõnastab erinevaid tundeid ning õpib neid loovalt väljendama.
- 4) Loovus ja kujutlusvõime – arendab fantaasiat, kujundlikku mõtlemist ja probleemilahenduse oskust.
- 5) Sotsiaalsed oskused – õpib oma loomingut jagama, kuulama kaaslast ja looma ühistöid.
- 6) Enesepeegeldus – arendab oskust analüüsida oma sisemaailma ning näha seoseid iseenda ja ümbritseva vahel.
- 7) Heaolu toetamine – kogeb maalimist ja joonistamist kui lõõgastavat ja tasakaalustavat tegevust, mis soodustab keskendumist ja meelerahu.

| Õppetulemus                                                                                                                                                                                            | Õppesisu                                                                                                                                                                    |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Õpilane oskab väljendada oma tundeid ja isiksuseomadusi värvide ja kujundite kaudu.<br>Õpilane oskab seostada värve emotsioonidega ning mõtestada, kuidas visuaalne väljendus peegeldab tema iseloomu. | Värvide keel, turvatunde loomine, tutvumine värvide kaudu. Lühike luulekatkend, “värvitunde-kaart” oma olemuse kujutamiseks. Vaja läheb: pliiatsid, viltpliiatsid, paber A4 |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                     |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>Õpilane arendab eneseteadlikkust ja kunstilist väljendusoskust, kujundades oma nime visuaalse sümbolina.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | <p>Minu nimi värvides. Luuletus identiteedist, oma nime/initsiaalide kujundamine värvides. Vaja läheb: vesivärvid, akvarellpaber, markerid.</p>                                                     |
| <p>Õpilane teadvustab meelte rolli maailma tajumisel ja oskab neid kirjeldada nii sõnaliselt kui visuaalselt.</p> <p>Õpilane seostab luule ja isiklikud meelekogemused ning väljendab neid loovalt meeltekaardi vormis.</p> <p>Õpilane kavandab loova tegevuse, lähtudes oma meelte kaudu saadud kogemustest.</p> <p>Õpilane arendab tähelepanu, kujutlusvõimet ja planeerimisoskust, kasutades meeltega seotud kogemusi inspiratsioonina.</p> | <p>Meeleliste kogemuste teadilustamine. Meeleteemaline luuletus, meeltekaardi koostamine. Kava koostamine järgmise tunni tegevuste jaoks, jalutuskäik. Vaja läheb: paber ideede kirja panekuks.</p> |
| <p>Õpilane teadvustab meelte rolli maailma tajumisel ja oskab neid kirjeldada nii sõnaliselt kui visuaalselt.</p> <p>Õpilane seostab luule ja isiklikud meelekogemused ning väljendab neid loovalt meeltekaardi vormis.</p> <p>Õpilane viib ellu oma idee, mis eelneval tunnil on kavandatud.</p>                                                                                                                                              | <p>Meeleteemaline luuletus häälestuseks. Teose loomine vastavalt valitud meelele. Vaja läheb: vastavad materjalid oma projekti loomiseks (eelneval tunnil läbi räägitud).</p>                       |
| <p>Õpilane oskab kasutada värve ja kompositsiooni emotsioonide visuaalseks tõlgendamiseks.</p> <p>Õpilane arendab emotsionaalset teadlikkust ja väljendusoskust, luues värviratta tunnetest inspireerituna.</p>                                                                                                                                                                                                                                | <p>Emotsioonide värviring. Luuletus tunnetest, emotsioonide värviratas. Erinevate tunnete äratundmine ja väljendamine. Vaja läheb: sirkel, A3 paber, pliatsid/vildikad/vesivärvid</p>               |
| <p>Õpilane oskab kasutada värve ja kompositsiooni emotsioonide visuaalseks tõlgendamiseks.</p> <p>Õpilane arendab emotsionaalset teadlikkust ja väljendusoskust, luues värviratta tunnetest inspireerituna.</p>                                                                                                                                                                                                                                | <p>Emotsioonide värviring. Luuletus tunnetest, värviratta lõpetamine. Vaja läheb: eelmisel nädalal alustatud töö.</p>                                                                               |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                            |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>Õpilane mõtestab ja valib tsitaadi, mis peegeldab tema väärtusi või tundeid, ning väljendab selle tähendust visuaalselt.</p> <p>Õpilane arendab oma esteetilist taju ja kompositsioonioskust, kujundades tsitaadi ilukirjas ja illustreerituna.</p> <p>Õpilane ühendab keele- ja visuaalse väljenduse, luues tähendusliku ja isikupärase kunstiteose.</p> | <p>Sõnad, mis kõnetavad. Õpilane on leidnud tsitaadi, mis teda kõnetab. Ilukirjas tsitaadi kirjutamine ja illustreerimine. Vaja läheb: A4 paber, marker, pliiatsid.</p>                                                                    |
| <p>Õpilane tajub ja kirjeldab, kuidas muusika mõjutab luuletuse meeleolu ja tähendust.</p> <p>Õpilane väljendab muusika ja luule poolt tekitatud emotsioone visuaalselt, kasutades värve ja kujundeid.</p> <p>Õpilane analüüsib, kuidas erinev muusikaline taust muudab teksti vastuvõttu ja tõlgendust.</p>                                                 | <p>Muusika ja luule. Sama luuletuse kuulamine erineva muusikalise taustaga, joonistamine vastavalt emotsioonidele. Tunnete liikumine kehas ja värvides, millist meeleolu saab muusika luua? Vaja läheb: A4 paber, pliiatsid, vildikad.</p> |
| <p>Õpilane seostab looduse ja inimese sisemaailma kujundeid ning väljendab neid loovalt oma kunstiteoses.</p> <p>Õpilane tõlgendab luuletust isikliku kogemuse kaudu ja loob selle põhjal visuaalse kujundi.</p>                                                                                                                                             | <p>Minu sisemine aed. Luuletus loodusest, oma sisemise aia maalimine/joonistamine. Vaja läheb: A4 akvarellpaber, vesivärvid, pliiatsid.</p>                                                                                                |
| <p>Õpilane teadvustab vastandite rolli tekstis ja visuaalses väljenduses ning kasutab kontrasti tähenduse loomiseks oma töös.</p> <p>Õpilane mõtestab vastandite sümboolikat kirjanduses ja loob selle põhjal isikupärase kunstiteose.</p>                                                                                                                   | <p>Kontrasti jõud, vastandite teadvustamine. Tekst vastanditest (nt päev/öö), kontrastne kahekülgne pilt. A4 valge ja must paber, liim, käärid.</p>                                                                                        |
| <p>Õpilane mõistab kirjandusteksti peategelase meeleolu ja väljendab seda loovalt visuaalsel kujul.</p> <p>Õpilane arendab empaatiavõimet, tõlgendades loo tegelaste tundeid ja seisundeid.</p>                                                                                                                                                              | <p>Minu väike lugu, empaatia ja loo tunnetamine. Lühi/mõistujutt, loo peategelase meeleolu joonistamine. Vaja läheb: A4 paber, pliiatsid, vildikad.</p>                                                                                    |
| <p>Õpilane mõistab kirjandusteksti peategelase meeleolu ja väljendab seda loovalt visuaalsel kujul.</p>                                                                                                                                                                                                                                                      | <p>Minu väike lugu, jutu uuesti kuulamine, tööde võrdlemine. Kuidas emotsioone tajuti ja ära tunti? Vaja läheb: töö eelmisest tunnist.</p>                                                                                                 |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                       |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Õpilane arendab empaatiavõimet, tõlgendades loo tegelaste tundeid ja seisundeid.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                       |
| <p>Õpilane teadvustab hirmu ja julguse teemasid kirjanduses ning väljendab neid loovalt värvide kaudu.</p> <p>Õpilane analüüsib, kuidas raskuste ületamist ja julgust kujutatakse tekstis, ning loob selle põhjal isikliku visuaalse tõlgenduse.</p>                                                                                                                                                                      | Hirm ja julgustus, hirmude teadvustamine ja kust leida julgustust. Tekst raskuste ületamisest, hirmu- ja julgusevärvid. Vaja läheb: A4 paber, värvipliatsid/vildikad. |
| <p>Õpilane uurib ja mõtestab loomasümbolite tähendusi kirjanduses ning seostab neid iseenda sisemaailmaga.</p> <p>Õpilane väljendab oma sisemisi tundeid ja iseloomujooni sümboolselt, kujundades visuaalse kujundi „sisemisest loomast“.</p>                                                                                                                                                                             | Minu sisemine loom, alateadvuse ja arhetüüpide uurimine. Luuletus loomadest, sisemise looma maalimine. Vaja läheb: akvarellpaber, kriidid/õlipastellid, vesivärvid.   |
| <p>Õpilane uurib ja mõtestab loomasümbolite tähendusi kirjanduses ning seostab neid iseenda sisemaailmaga.</p> <p>Õpilane väljendab oma sisemisi tundeid ja iseloomujooni sümboolselt, kujundades visuaalse kujundi „sisemisest loomast“.</p>                                                                                                                                                                             | Minu sisemine loom, luuletus loomadest, töö lõpetamine. Vaja läheb: töö ja vahendid eelmisest tunnist.                                                                |
| <p>Õpilane mõtestab sõpruse ja usalduse tähendust kirjandusteksti kaudu ning väljendab seda ühise kunstiteose loomisel.</p> <p>Õpilane arendab koostööoskust ja vastutustunnet, luues sõbraga ühise visuaalse töö.</p> <p>Õpilane väljendab positiivseid suhteväärtusi (sõprus, toetus, usaldus) loovtöö kaudu.</p> <p>Õpilane õpib kuulama ja arvestama kaaslaste ideedega, kujundades ühise eesmärgiga kunstiteose.</p> | Sõprus, usalduse ja koostöö arendamine. Luuletus sõprusest, pilt ühisel paberil. Vaja läheb: A3 akvarellpaber kahepeale, vesivärvid.                                  |
| Õpilane seostab inspiratsioonitekstis esitatud väärtusi ja eesmärgi oma isiklike lootuste ja püüdlustega.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Tulevik ja unistused, lootuse ja eesmärkide arendamine. Inspiratsioonitekst, oma tee tulevikku joonistamine. Vaja läheb: A4 paber, harilikpliatis, värvipliatsid.     |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                             |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Õpilane arendab eneseteadlikkust ja eesmärgistamise oskust, kujundades oma tuleviku sümboolse kujundi.                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                             |
| Õpilane seostab inspiratsioonitekstis esitatud väärtusi ja eesmäärke oma isiklike lootuste ja püüdlustega.<br><br>Õpilane arendab eneseteadlikkust ja eesmärgistamise oskust, kujundades oma tuleviku sümboolse kujundi.                                                                           | Tulevik ja unistused, inspiratsioonitekst, töö lõpetamine. Vaja läheb: töö ja vahendid eelmisest tunnist.                                                   |
| Õpilane mõistab kogukonna ja koostöö väärtust ning väljendab neid ühise kunstiteose loomisel.<br><br>Õpilane osaleb meeskondlikus loomeprotsessis, arvestades kaaslaste ideid ja panust.<br><br>Õpilane arendab suhtlus- ja koostööoskust, kujundades rühmatööna visuaalse teose kogukonna teemal. | Ühine maal, ühtsuse ja koostune loomine. Tekst kogukonnast, rühmamaal suurel paberil. Vaja läheb: suur paber (õpetaja toob), markerid, vesivärvid.          |
| Õpilane mõistab kogukonna ja koostöö väärtust ning väljendab neid ühise kunstiteose loomisel.<br><br>Õpilane osaleb meeskondlikus loomeprotsessis, arvestades kaaslaste ideid ja panust.<br><br>Õpilane arendab suhtlus- ja koostööoskust, kujundades rühmatööna visuaalse teose kogukonna teemal. | Ühise maali jätkamine. Vaja läheb: töö ja vahendid eelmisest tunnist.                                                                                       |
| Õpilane analüüsib oma loovtöid ja sõnastab, mida on kursuse jooksul õppinud ja kogenud.<br><br>Õpilane osaleb ühisnäituse kujundamises ja esitleb oma töid enesekindlalt.<br><br>Õpilane teadvustab eneseväljenduse ja loovuse rolli isiklikus arengus.                                            | Peegeldus ja näitus. Kursuse kokkuvõte, enesepeegeldus. Lõpuluuletus, näituse üles seadmine, eneseanalüüs. Vaja läheb: iga õpilase valik oma meelistöödest. |